

Goede clubgeest, enthousiasme en wilskracht hoog in het vaandel bij honderdjarig BVV Borne

Harry Filart

Het is niet moeilijk oud te worden zolang men maar gezond blijft. De BVV Borne heeft onlangs de respectabele leeftijd van honderd jaar bereikt. De eeuweling heeft weliswaar ups en downs gekend, maar de voetbalvereniging is nog immer springlevend en niet weg te denken uit de Bornse samenleving. Al tien decennia lang wordt deze warme club tevens geroemd om haar kameraadschap en eensgezindheid. *Boorn & Boerschop* besteedt graag aandacht aan dit bijzondere jubileum en duikt daarom in de historie. Vooralnog beschrijven we de periode tot en met de Tweede Wereldoorlog.

Eigenlijk kreeg Borne al in 1905 haar allereerste voetbalclubje. Enig pionierswerk daarvoor was al verricht door de gebroeders Santman en de gebroeders Meyling - scholieren nog. Zij hadden bij de reeds bestaande voetbalvereniging Oranje Nassau in Almelo al kennis gemaakt met het spelletje. Meteen ook waren ze balverliefd geworden. „Dat moet ook in Borne kunnen”, vonden zij. Zij trokken dan ook meteen de stoute schoenen aan en gingen fanatiek op zoek naar enthousiaste jongens. Toen bleek dat er voldoende animo was, richtten zij samen met de heren H. Doeschot en Ch. Knoef de v.v. BVC op. Geel en zwart werden gekozen als de clubkleuren.

Door een stuk heide af te branden, waarna plagen werden afgestoken, werd aan de Bornerbroeksestraat het eerste voetbalveld aangelegd. Aanvankelijk nam men het allemaal niet zo nauw. Voor doelpalen gebruikte men een paar jassen of in de grond gestoken stokken. Een touw diende dan als dwarslat. De eerste bal was wel een echte. Deze was door de heer Meijling in Amsterdam gekocht.

kele spelers vertrokken en er te weinig aanvoer was van nieuwe leden viel helaas het doek in 1911.

De overgebleven jongens konden dit maar moeilijk verkroppen. Zij wensten zich er niet bij neer te leggen dat hun geliefkoosde spelletje zomaar over was. Naarstig ging men op zoek naar nieuwe leden en dit resulteerde uiteindelijk tot de oprichting - op 15 maart 1912 - van de v.v. Eendracht. Omdat echter reeds een club met diezelfde naam bij de bond was ingeschreven, werd nog voor aanvang van de competitie de naam gewijzigd in de BVV Borne. De vertrouwde geel-zwarte clubkleuren bleven gehandhaafd.

Eerste competitieduel

Na eerst wat vriendschappelijke duels, speelde BVV Borne op zondag 6 oktober 1912 haar eerste competitiewedstrijd thuis - op een weiland van boer Schwering achter de Hoge Brug aan de Weerselosestraat - tegen La Première. Het elftal bestond uit de volgende spelers: Van Gelder, Verschoor, Grobben, Grimberg, Egberink, Rensink, Wassing, Mulder, Olthof, Huls en Geerdink. De Bornse Courant schrijft: „Borne trapt af met de zon in de rug. Al dadelijk blijkt onze voorhoede niet opgewassen tegen de hechte verdediging van L.P. Het spel verplaatst zich van het eene doel naar 't ander en als de linksbuiten voorschiet is het de gasten gelukt de leiding te nemen. De onzen staan verbluft, en dat op eigen terrein, maar helaas, want het gevallen punt was het slot van de wedstrijd, hoe ook wordt gewerkt. Het samenspel is er bij ons niet in, en daar kan men niet tegen werken. Aanhoudend wordt ons doel bekogeld, maar onze keeper is in actie en geeft niets toe. Als onze doelman voor gaat spelen, worden de onzen een beetje wakkerder, maar het is te laat, als het eenmaal bijna gelukt gelijk te maken, weet L.P.'s doelman nog juist te redden. Als het einde daar is heeft L.P. gewonnen, maar een gelijkspel had de

verhouding beter weergegeven. Morgen over een week komt Nijverdal hier, wat ook een zware concurrent is. Voetballiefhebbers van Borne, blijft de Vereniging steunen, want wij zullen onze beste beentje voorzetten”.

Het gepresenteerde logo 100 jaar BVV Borne.

Nadat men een paar jaar alleen vriendschappelijke wedstrijden had gespeeld, trad de BVC in 1908 toe tot de Twentsche Voetbal Bond. Het ging de geel-zwarten in deze bond helemaal niet slecht af. Tot tweemaal toe werd men kampioen. Toch wist de vereniging zich niet staande te houden. Doordat en-

Helaas ging de eerste officiële wedstrijd verloren. Een week later werd echter het eerste punt veilig gesteld. Thuis tegen Nijverdal werd met 3-3 gelijk gespeeld. De eerste competitiewinst dateert van 10 november 1912. Tegen Venus werd met maar liefst 9-0 gewonnen.

In die tijd werd nog niet wekelijks gevoetbald en de volgende wedstrijd was op 15 december uit tegen opnieuw Nijverdal. Na een 2-0 voor Borne met de rust werd in de tweede helft het thuispubliek wat lastig en begon te schelden. De geel-zwarten lieten zich hierdoor niet ontmoedigen en scoorden doodleuk de 0-3. Uiteindelijk won Borne het duel met 4-1. Na afloop toonde het Nijverdalse publiek zich een heel slechte verliezer. De Bornse spelers werden gevolgd en nagejouwd. Zand en stenen en zelfs ijzeren potten en oude paraplu's werden naar hen toegeworpen. Onder politiebegeleiding moesten de Bornse spelers tenslotte de thuisreis aanvaarden.

Op zondag 6 februari 1916 moest Borne het in de strijd om het kampioenschap opnemen tegen Heracles II. Voor deze wedstrijd bestond zeer veel belangstelling. Geen wonder ook, want de winnende partij was zo goed als zeker kampioen. Heracles was in dit duel weliswaar wat sterker, maar ze kregen het niet voor elkaar de solide verdediging van de geel-zwarten te passeren. Ondanks dat honderden Bornse kelen hun ploeg aanmoedigden wilde het ook voor hen niet lukken. Het bleef bij een 0-0 gelijkspel. Een paar weken later wist BVV alsnog de titel binnen te halen, waardoor men promoveerde naar 1^e klasse TVB.

Het seizoen 1918-1919 kende voor Borne opnieuw een hoogtepunt. De geel-zwarten werden kampioen van de TVB. In eerste instantie was het Luctor et

Kampioen seizoen 1918/1919: 1^e rij zittend v.l.n.r. K. van Gelder, B. Luttikhuis, A. Brager. Daarachter: L. Landkroon, A. Landkroon en H. Mulder. Staand: F. Leverink, M. Franken, A. Vermey (voorzitter), G.J. Leunenbergh, J. Arendsen, F. Beune, J. Sanders, H. Kerkhoven, J.C. Kotkamp, H.J. Huls, B. Mulder, J. Geerdink en J. Suers (scheidsrechter).

Emergo uit Almelo die boven de BVV eindigde, maar een door Borne aangetekend protest werd ontvankelijk verklaard. Hierdoor moest een extra wedstrijd de beslissing brengen. Tijdens de toos vraagt de aanvoerder van Borne of bij mogelijke ongevallen een invaller wordt toegestaan. „Laten we daar maar niet aan beginnen”, antwoordt zijn collega niet sportief.

Na een zenuwachtig begin lukt het Borne na twintig minuten een voorsprong te nemen. Uit een voorzet van Kotkamp scoort Leunenbergh zeer fraai. Een spontaan gejuich breekt los. Tijdens de rust onthaalt het bestuur de Borne-spelers op een verfrissing en als men even heeft uitgeblazen, wordt weer even hard begonnen. Een kwartier na rust breekt Luctor gevaarlijk door. De rechtsbuiten plaatst de bal voor het doel en het staat 1-1. Borne blijft echter de betere ploeg en kogelt er lustig op los. Uit een van de vele voorzetten maakt Leunenbergh de winnende 2-1. Borne is kampioen. De vreugde is algemeen.

Alles davert weer, ook de dames belangstellenden van Borne gillen tussen de mannen door. Als de arbiter affluit worden de geel-zwarten van het veld gedragen en het ene hoera volgt op het andere. In de daarop volgende seizoenen speelt Borne enkele jaren zonder kampioenschappen of degradaties in de 3^e klasse van de NVB.

Promotie

In het seizoen 1928/1929 wordt Borne kampioen van de 3^e klasse NVB. Door verlies in een beslissingswedstrijd tegen De Tubanters lukt het de geel-zwarten niet de promotie te bewerkstelligen.

Het kampioensteam seizoen 1929/1930 omringd door tal van supporters. Knielend v.l.n.r.: Zomer, Hagreis, Draaijer, Landkroon sr., Landkroon jr.; Groenhuizen jr., Groenhuizen sr. Staand: Van Wezel, Muizebelt, Smit en Kempers.

Een jaar later behaalt men wederom de titel en ditmaal slaagt men er wel in te promoveren. Op 11 mei 1930 volgt een promotie/degradatiewedstrijd tegen opnieuw De Tubanters. Heel sportlievend Borne leeft ontzettend mee met de geel-zwarten en maar liefst 600 plaatsgenoten zijn in Enschede getuige van een enerverende partij. Al in de 5^e minuut krijgt Muizebelt een penalty te nemen. Vol ontzetting ziet de aanhang de bal naast gaan. Na een kwartier spelen maakt de Muis zijn fout goed door subliem de 0-1 aan te tekenen. Kempers schiet Borne naar 0-2, maar op advies van de grensrechter wordt dit glasheldere doelpunt alsnog afgekeurd. De tweede helft is zenuwslopend voor de Bornse aanhang met kansen over en weer. Uiteindelijk blijft het bij deze 0-1 winst, waarna een enorme feestvreugde uitbreekt. Per spoor wordt de terugweg naar Borne aanvaard, alwaar de trein om 18.06 uur het station binnenrijdt. Het staat zwart van de mensen en de kampioenen worden op een enorm applaus getraakteerd. Een zegetocht door de straten, in zeven auto's volgt, met de Bornse Harmonie en Stephanus Harmonie voorop. Overal worden de geel-zwarten geestdriftig toegejuicht en zelden zag men zo'n grote menigte op de been.

Vooruitstrevendheid leidt tot duel van de eeuw

BVV Borne blijft een toonaangevende tweede klasser maar de ploeg wil meer en kiest voor het seizoen 33/34 zelfs voor een trainer met naam en faam. De Engelse oud-international en oud-speler van o.a Cardiff City en Middlesbrough, mr. I. Smith, moet onze plaatselijke trots hogerop helpen. Deze opzet schijnt te lukken. De BVV Borne eindigt dat seizoen samen met ZAC Zwolle op de eerste plaats. Een barrage is nodig om de kampioen aan te wijzen. In de jubileumkrant uit 1962, bij het 50-jarig bestaan, schrijft Albert Muizebelt o.a. het volgende over deze historische wedstrijd, die gespeeld werd op een uitverkocht Go Ahead-terrein in Deventer voor bijna 20.000 toeschouwers: *„Wij zagen ontzettend op tegen deze wedstrijd omdat wij wisten dat ZAC een sterker elftal had en bovendien hadden ze Beb Bakhuis in de gelederen. Een speler van een uitzonderlijke klasse. Maar ondanks deze wetenschap trokken wij opgeruimd naar de Koekstad met de wil onze huid zo duur mogelijk te verkopen. Welnu, dat gebeurde ook. Het werd een zeer boeiende wedstrijd, waarin ZAC met de rust een 1-0 voorsprong had, dankzij een prima doelpunt van de linksbuiten. Hoe Bakhuis en zijn mannen ook zwoegden en schoten, onze verdediging met doelman Möller aan het hoofd hield stand. Na rust kreeg Borne zelfs een overwicht en daardoor enkele goede kansen, welke helaas door nervositeit jammerlijk werden gemist. Vlak voor het einde kregen wij echter toch nog de genadeslag toegediend toen een invaller van ZAC met een laag schot onze doelman opnieuw passeerde. Als sportieve verliezers hebben wij onze tegenstanders gelukkiggewenst en in de wetenschap dat wij een uitstekende indruk in*

Voor "de Muis" komt men superlatieven tekort

Albert Muizebelt is zonder enige twijfel Borne-speler van de eeuw. „de Muis”, zoals zijn legendarische voetbalnaam luidde, was een snelle en behendige spits met een loeihard schot. Hij debuteerde in 1923, op 16-jarige leeftijd, in het eerste elftal en tot 1948 speelde hij maar liefst 500 wedstrijden onafgebroken in het geel-zwart. In die vijfentwintig jaar zorgde hij voor zo'n 500 treffers voor bomvolle tribunes aan de Prins Hendrikstraat. De rechtsbenige spits, met een tenger figuur, moest het niet zozeer hebben van zijn techniek. Bovendien was hij niet kopsterk. Hij kon echter verschrikkelijk hard lopen en met zijn venijnige schoten zorgde de goaltjesdief voor trillende benen bij iedere stopper en angstzweet bij elke sluitpost.

Albert had een geel-zwart hart. Hij kreeg tal van goede aanbiedingen. Zo kon hij naar o.a. PSV en later heeft zelfs een Italiaanse club nog een poging gedaan hem in te lijven. Maar zoals Abe Lenstra ooit bedankte voor Fiorentina, waarbij hij een blanco cheque zelf kon invullen, zo bleef

Muizebelt de BVV Borne trouw. Ook zijn vrouw zag het niet zitten uit ons dorp weg te gaan. Bovendien had de Muis het uitstekend naar zijn zin bij zijn werkgever Spanjaard. Met steun van de textielfabriek ontbrak het hem, alsmede de club, aan niets. Zijn voornaamste opdracht bij Spanjaard bestond uit goed voetballen en daar stond een prima salaris tegenover. Eigenlijk speelde hij toen al profvoetbal.

Wolter van Wezel was bij de geel-zwarten zijn maatje. Hij was ook de man die hem de bal vaak op een presenteerblaadje aanleverde. Vele jaren was dit gouden duo de matchwinner. De Bornse spits kwam ontelbare keren uit voor het nationale B-elftal. Een uitverkiezing voor het grote Oranje zat er nooit in, omdat de voorkeur uitging naar de landelijk befaamde Beb Bakhuis.

Muizebelt maakte zo'n 45 jaar deel uit van het voetbalwereldje. Hij wordt nog immer gekwalificeerd als de beste aanvaller die de Twentse voetbalerij ooit heeft voortgebracht.

Deventer hebben achtergelaten, aanvaardden wij de terugreis. Al met al een wedstrijd om nooit te vergeten”.

Borne strandt dus in het zicht van de haven, evenals een jaar later als men promotiewedstrijden speelt tegen NEC en SCH. Ook nu gaat promotie aan de neus van Borne voorbij.

De voetbalvelden van Borne door de jaren heen

Het eerste veld, aan de Weerselosestraat achter de Hoge Brug, bestond voor een groot deel uit zandgrond. Vandaar dat men al in 1914 verhuisde naar een weide aan de Azelosestraat, waar nu de Zijdestraat ligt. Dit veld werd echter ook gebruikt door de Bornse Rijvereniging. De, in die tijd, bekende ritmeester, heer Flutz, gaf hier zijn lessen aan o.a. Joh. Spanjaard, de gebr. Knuijff en de Hulshofs.

Twee jaar later zorgde de Eerste Wereldoorlog er voor dat er wederom verkast moest worden, ditmaal naar de Bornerbroeksestraat, ter hoogte van het Pannenkoekhuis. Toen men in het seizoen '18/'19 promoveerde naar de NVB werden er hogere eisen gesteld aan het speelveld. Gelukkig vond de toenmalige voorzitter, de heer Verwey en dokter Stomps een terrein voor één jaar; een weideveld aan wat toentertijd de Almelsestraat was, bij de fabriek van Jonge Poerink. In 1920 verhuisden de geel-zwarten naar een nieuw aangelegd voetbalveld aan de Deldensestraat, ter hoogte van de algemene begraafplaats.

In 1924 vond de BVV Borne een definitieve stek, als het terrein aan de Prins Hendrikstraat in gebruik wordt genomen. Op deze locatie behaalde Borne de grote successen. Ook werd de accommodatie steeds verder uitgebreid met zit- en staantribunes, kleedruimte en verlichting. Ook kregen ze hier een tweede terrein met kleedkamers. Het was hier vaak een drukte van belang met als hoogtepunt een promotieduel in 1944, tegen Vitesse uit Arnhem, met maar liefst 8000 toeschouwers.

Sportief gezien ging het de BVV Borne ook in de oorlogsjaren redelijk voor de wind. Er werden een paar kampioenschappen binnengehaald.

Hartverwarmend waren de prestaties in het seizoen 1941/1942 en dat na een winter waarbij gans Borne bibberde van de kou. Temperaturen tot 15° onder nul en met vensterruiten die dagenlang bevroren

A.J. Hagreis, een clubbestuurder pur sang

Eén persoon die zeker niet mag ontbreken in dit historisch overzicht is, uiteraard, de heer A.J. Hagreis. Vanaf 1922 was hij secretaris van de BVV Borne tot hij in 1943 de heer Brassier opvolgde als voorzitter. De markante persoonlijkheid bleef praeses tot in lengte van jaren en drukte een positieve stempel op de club.

Bovendien had hij, evenals zijn voorganger, een leidinggevende functie bij textielfabriek Spanjaard. Dit gegeven heeft de BVV Borne nooit windeieren gelegd. Goede spelers kwamen heel graag naar Borne en dat zeker niet voor een appel en ei.

De heer Hagreis stond tevens aan de wieg van het clubblad „De BVV'er”, waarvan hij de hofleverancier was van wedstrijdverslagen. Onder het pseudoniem „Toon oet de Roolappe” schreef hij meer dan 30 jaar over het reilen en zeilen van de geel-zwarten met Twentse nuchterheid en humor.

Kortom een volbloed bestuurder met kennis van zaken en liefde voor de club.

bleven. Op 19 januari werd, wegens kolenschaarste, zelfs Spanjaard gesloten. De vorst duurde tot maart. Ook de scholen waren vijf weken gesloten. De wnd. Nat. Soc. burgemeester Klein Nagelvoort gaf zelfs opdracht een gemeentebos te kappen. Elk gezin kon acht dennenstammen krijgen. Een wilde bedrijvigheid brak los. Op alle soorten van vervoer trachtte men de acht stammen thuis te krijgen.

Nu heeft een koudegolf maar weinig met voetbal te maken, maar het kampioenschap dat volgde op deze extreme weersomstandigheden des te meer. BVV Borne bestond dat jaar tevens dertig jaar. Omdat het oorlog was, werd dit niet groots gevierd. Het eerste elftal zorgde wel voor een pracht geschenk. Door een 4-1 uitoverwinning op Rijssen Vooruit haalde men de titel binnen. Meteen na het laatste fluitsignaal stroomden de talrijke Borne-supporters het veld op en droegen de spelers naar de kleedkamers. Hier complimenteerde voorzitter C. Brassier de spelers. Bij aankomst van de trein in Borne stond het wederom zwart van de mensen. In een landauer en een Jan Plezier en onder de vrolijke tonen der muziek ging het naar café Meijering, het clublokaal, waar men zich aan een welvoorzienige tafel verenigde.

Op zondag 10 oktober 1943 maakte de geel-zwarte formatie een sensationele gebeurtenis mee. Tijdens de wedstrijd tegen Phenix, die Borne overigens met 6-3 won, werd tussen kwart over drie en half vier een vliegtuig uit de lucht geschoten. Alle aanwezigen op het sportpark waren hier getuige van. Het ging om een Duits eenpersoons jachtvliegtuig. Het vliegtuig stortte neer in het weiland van boer Schwering aan de Burenweg. De piloot van het Duitse toestel wist voortijdig zijn brandende kist te verlaten en kwam met verbrande handen en gezicht terecht nabij de boerderij van Dreteler. Het was zijn derde parachutesprong.

De competitie voor het seizoen 1944/1945 komt maar moeizaam op gang. De oorlog nadert haar einde en vraagt veel van de bevolking. De NVB besluit over te gaan tot een noodcompetitie. Borne zal dat jaar dan ook niet in competitieverband uitkomen. De eerste wedstrijd die de geel-zwartjes spelen na de bevrijding, is er eentje tegen het Dorset-team. Deze wedstrijd wordt met 8-3 verloren van onze bevrijders.

Onlangs presenteerde de 100-jarige Bornse voetbalvereniging een fantastisch jubileumboek. Echt een uitgave om trots op te zijn. Via de samenstellers van dit boek ben ik in het bezit gekomen van enkele foto's om het artikel in *Boorn & Boerschop* te complementeren.

De BVV Borne mocht al feestvieren vanwege het honderdjarig bestaan, maar het eeuwfeest kreeg nog meer glans. Door de beslissingswedstrijd tegen Eilermark met 4-2 te winnen promoveerde de geel-zwarte formatie naar de derde klasse. Een mijlpaal met een historische waarde.